

UCHWAŁA NR XXXVIII/410/2020

Rady Miasta Tarnobrzega

z dnia 30 grudnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju
Pieczy Zastępczej w Tarnobrzegu na lata 2021 – 2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.), art. 92 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 920), art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 oraz art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 821) Rada Miasta Tarnobrzega uchwala, co następuje:

§ 1 .

Przyjmuje się Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Tarnobrzegu na lata 2021 – 2023, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2 .

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Tarnobrzega oraz Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu.

§ 3 .

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący Rady Miasta
Bogusław Potanski**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Art. 180 pkt 1 tej ustawy stanowi, że do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. W myśl art. 179 ust. 2 ustawy rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust. 1, uchwała gminne programy wspierania rodziny.

Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Tarnobrzegu na lata 2021 – 2023 obejmuje działania profilaktyczne mające na celu wzmocnienie rodziny oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W związku z powyższym uzasadnione jest podjęcie przedstawionej uchwały.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miasta Tarnobrzega
Bogusław Potkański

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XXXVIII/410/2020 Rady Miasta
Tarnobrzega z dnia 30.12.2020 r.
w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny
i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Tarnobrzegu
na lata 2021-2023

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY I ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W TARNOBRZEGU NA LATA 2021-2023

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	2
2. ORGANIZACJA POMOCY DZIECKU I RODZINIE	3
3. WSPIERANIE RODZIN NA TERENIE MIASTA TARNOBRZEGA NA LATA 2021 – 2023	4
3.1 Aktualna sytuacja rodzin korzystających z pomocy społecznej.....	4
3.2 Praca socjalna i kontrakt socjalny	8
3.3 Asysta rodzinna.....	10
3.4 Placówki wsparcia dziennego.....	15
3.5 Cele programu wspierania rodziny	16
4. ROZWÓJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W TARNOBRZEGU NA LATA 2021 – 2023	19
4.1 Rodzinna piecza zastępcza	20
4.2 Instytucjonalna piecza zastępcza	23
4.3 Usamodzielnianie wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej	27
4.4 Cele programu rozwoju pieczy zastępczej	29
4.5 Coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.....	34
5. BUDŻET I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	35
6. MONITORING I OCENA EFEKTÓW PROGRAMU	36
7. REALIZATORZY PROGRAMU	37
8. PODSUMOWANIE	38

I. WSTĘP

Program wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Tarnobrzegu na lata 2021 – 2023 opracowany został w oparciu o założenia Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na podstawie:

art. 176 ust. 1 – „opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny”,

art. 180 ust. 1 – „opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych”.

Zapisy przytoczonej wyżej Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu (MOPR). Jest on jednostką organizacyjną miasta Tarnobrzega, finansowaną w formie jednostki budżetowej i nieposiadającą osobowości prawnej. MOPR działa w granicach administracyjnych miasta Tarnobrzega, a nadzór nad nim sprawuje Prezydent Miasta Tarnobrzega.

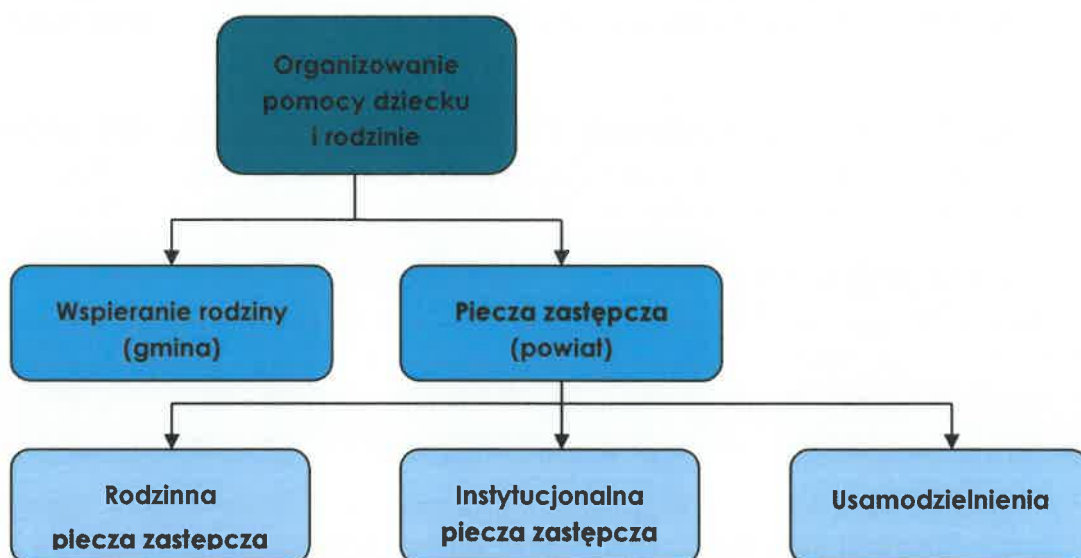
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu został wyznaczony na organizatora pieczy zastępczej na terenie naszego miasta, zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Tarnobrzega Nr 380/2011 z dnia 19 grudnia 2011 roku.

Priorytetem polityki społecznej jest dobro rodziny postrzegane jako zapewnienie możliwości wsparcia rodziny we wszystkich wymiarach jej społecznego wymiaru. Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Tarnobrzegu na lata 2021 – 2023 jest kontynuacją poprzedniego programu, a jego głównym założeniem jest tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny poprzez rozwijanie systemu wsparcia dzieci oraz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

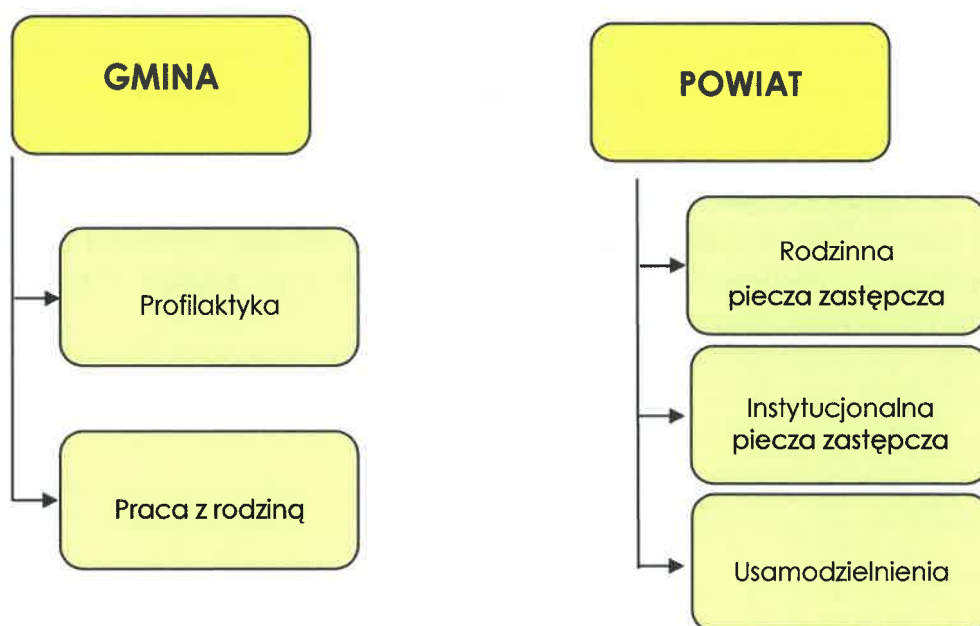
Niniejszy Program uwzględnia lokalne uwarunkowania i nakreśla kierunki działań w perspektywie trzyletniej oraz zawiera cele w zakresie wspierania rodziny w jej opiekuńczo wychowawczej roli względem dzieci i w zakresie rozwoju rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

2. ORGANIZACJA POMOCY DZIECKU I RODZINIE

Schemat organizacji systemu pomocy dziecku i rodzinie w Tarnobrzegu

Podział kompetencji w zakresie organizacji pomocy dziecku i rodzinie pomiędzy samorządami

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej

Liczba rodzin i osób korzystających ze wsparcia MOPR w Tarnobrzegu w latach 2018-2020 ze względu na powody przyznawania pomocy społecznej

(dane za 2020 rok podawane na dzień 01.12.2020 r.)

Rodzaj sytuacji życiowej	Liczba rodzin w 2018 r	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2019 r	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2020 r	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	327	550	252	401	359	548
Sieroctwo	1	1	-	-	-	-
Bezdomność	68	68	48	52	73	73
Potrzeba ochrony macierzyństwa:	36	153	23	91	17	58
w tym wielodzietność	9	51	5	29	3	16
Bezrobocie	468	1038	387	831	339	640
Niepełnosprawność	463	801	422	695	390	578
Długotrwała lub ciężka choroba	515	801	489	816	422	616
Alkoholizm	70	90	49	66	46	53
Narkomania	4	6	3	5	3	3
Trudności po zwolnieniu z zakładu karnego	19	25	15	18	9	11
Przemoc w rodzinie	99	297	13	36	10	21
Sytuacja kryzysowa	152	521	221	498	7	16

3. WSPIERANIE RODZIN NA TERENIE MIASTA TARNOBRZEGA NA LATA 2021 – 2023

3.1 AKTUALNA SYTUACJA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomoc społeczna udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Art. 7 ustawy o pomocy społecznej wymienia najczęstsze powody ich powstawania tj.: ubóstwo; sieroctwo; bezdomność; bezrobocie; niepełnosprawność; długotrwała lub ciężka choroba; przemoc w rodzinie; potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi; potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych; trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą; trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; alkoholizm lub narkomania; zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa; klęska żywiołowa lub ekologiczna. Najczęściej pomoc tarnobrzeskim rodzinom przyznawana jest z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby, niepełnosprawności lub bezrobocia.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których miesięczny dochód nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego, które regulowane jest rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Od października 2018 r. do chwili opracowywania niniejszego Programu (tj. do końca 2020 r.) kryterium wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej - 701,00 zł

- dla gospodarstw domowych wieloosobowych – 528,00 zł na osobę w rodzinie, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów (przesłanki dysfunkcyjnej) określonych w ustawie o pomocy społecznej.

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej na terenie miasta Tarnobrzega w latach 2018 - 2020

(dane za 2020 rok podawane na dzień 01.12.2020 r.)

Rodziny z dziećmi	347	1254	295	1069	229	781
w tym o liczbie dzieci:						
1	172	503	148	433	118	323
2	121	462	90	336	68	237
3	40	199	45	216	33	157
4	10	59	5	31	6	36
5	2	14	6	45	3	20
6	2	17	1	8	1	8
7 i więcej	0	0	0	0	0	0
Rodziny niepełne	126	384	101	310	79	232
w tym o liczbie dzieci :						
1	61	139	48	114	40	90
2	44	143	35	115	25	79
3	18	80	16	68	11	46
4 i więcej	3	22	2	13	3	17
Rodziny emerytów i rencistów	313	460	287	438	249	329
w tym o liczbie dzieci:						
1	216	216	188	188	193	193
2	65	130	67	134	41	82
3	20	60	19	57	10	30
4 i więcej	12	54	13	59	5	24

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	126	392	96	287	59	174
w tym:						
- rodziny niepełne	103	291	77	216	46	126
- rodziny wielodzietne	14	73	8	47	8	40
Zdarzenia losowe	5	12	14	19	6	9
Kłęska żywiołowa	2	5	-	-	1	1

Praca z rodzinami naturalnymi, wymagającymi wsparcia ze strony instytucji, prowadzona jest przez pracowników Zespołu Pracowników Socjalnych i Poradnictwa Specjalistycznego oraz pracowników Działu Pieczy Zastępczej i Asysty Rodzinnej. Liczbę rodzin korzystających z wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu, z uwzględnieniem sytuacji życiowej oraz typów rodzin przedstawiają tabele poniżej.

Typy rodzin objętych pomocą finansową łącznie z pracą socjalną w latach 2018 - 2020 r.

(dane za 2020 rok podawane na dzień 01.12.2020 r.)

Wyszczególnienie	Liczba rodzin w 2018 roku	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2019 roku	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2020 roku	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem	1801	3534	1295	2447	1097	1909
w tym o liczbie osób:	885	885	764	764	698	698
1	449	898	209	418	173	346
2	258	774	139	417	110	330
3	125	500	107	428	68	272
4	46	230	51	255	30	150
5	38	247	25	165	18	113
6 i więcej						

3.2 PRACA SOCJALNA I KONTRAKT SOCJALNY

Praca socjalna jest podstawowym zadaniem pomocy społecznej, realizowanym niezależnie lub równolegle z pozostałymi formami wsparcia i świadczeniami przyznawanymi osobom występującym o przyznanie pomocy. Praca socjalna w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej, to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Pomocy w formie pracy socjalnej udziela się niezależnie od sytuacji materialnej osoby lub rodziny, nie wymaga to przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej obejmowały m. in.:

- pomoc w przygotowaniu dokumentacji niezbędnej do uzyskania świadczeń emerytalno – rentowych, zasiłków rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych, dodatku mieszkaniowego, prawa do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych oraz informowanie o uprawnieniach;

- pomoc w rozwiązywaniu lub łagodzeniu konfliktów, wspieranie ofiar przemocy, informowanie o poradnictwie specjalistycznym oraz grup wsparcia i terapii (w szczególności terapii leczenia uzależnień) oraz motywowanie do skorzystania z takiego poradnictwa. W ramach pracy z rodziną pracownicy socjalni współpracowali m. in. Z kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi, instytucjami i organizacjami zajmującymi się problematyką rodzin i dzieci;

- pomoc w załatwieniu formalności związanych z uregulowaniem sytuacji mieszkaniowej, np. złożenie wniosku o przydział mieszkania, rozłożenie na raty zaległości w opłatach mieszkaniowych oraz mobilizowanie do wykonywania prac porządkowych w mieszkaniu i motywowanie do utrzymania czystości;

- motywowanie do aktywnego poszukiwania pracy;

- zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, pomoc przy ubieganiu się o ustalenie stopnia niepełnosprawności, udzielanie informacji o uprawnieniach osób niepełnosprawnych, pomoc w uzyskaniu konsultacji lekarskiej, motywowanie do systematycznego leczenia.

- pomoc w załatwianiu formalności związanych z uzyskaniem świadczenia uzupełniającego dla osób niepełnosprawnych poprzez udzielanie informacji o przysługującym świadczeniu, pomocy przy załatwianiu spraw urzędowych.

Liczba rodzin, którym udzielana jest pomoc w postaci pracy socjalnej

(dane za 2020 rok podawane na dzień 01.12.2020 r.)

Wyszczególnienie	Liczba rodzin w 2018 roku	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2019 roku	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2020 roku	Liczba osób w rodzinie
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem	1920	3510	1271	2402	1048	1828
- wyłącznie w postaci pracy socjalnej	864	1719	453	879	344	659

Narzędziem wykorzystywanym w pracy socjalnej jest również kontrakt socjalny – forma umowy realizowanej pomiędzy osobą ubiegającą się o świadczenie z pomocy społecznej a pracownikiem socjalnym. Założeniem kontraktu socjalnego jest zwiększenie skuteczności udzielanej pomocy przez mobilizowanie osoby bądź rodziny do własnej aktywności i podejmowania starań w celu uzyskania samodzielności, przewyciężenia trudnej sytuacji życiowej, aktywnego poszukiwania pracy, podwyższania kwalifikacji zawodowych czy też podjęcia bądź kontynuowania leczenia odwykowego. Jest to swoistego rodzaju umowa określająca sposób współdziałania w rozwiązywaniu problemów, umożliwienia aktywizacji społeczno-zawodowej, a także przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Liczba kontraktów socjalnych realizowanych przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu

	2018	2019	2020
Liczba kontraktów socjalnych:	98	106	99
w tym:			
- z osobami w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej	69	69	65
- z osobami będącymi w szczególnej sytuacji na rynku pracy	29	37	34

3.3 ASYSTA RODZINNA

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, a towarzyszenie rodzinie w przezwyciężaniu trudności dnia codziennego, wsparciu w podejmowaniu przez rodzinę właściwych działań, a przede wszystkim w podnoszeniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców.

Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać w poszukiwaniu właściwych rozwiązań i dążeniu do poczucia większej sprawczości w swych działaniach. Należy wspomagać całościowo, jak i indywidualnie poszczególnych członków rodziny, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie rodziny powinno być wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Działania w rodzinie przyniosą najlepszy efekt, gdy będą odbywać się za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem. Taką formę wsparcia daje możliwość asysty rodzinnej, której forma pomocy jest zadaniem ustawowym gminy.

Zawód asystenta rodziny został wprowadzony w życie w 2011 roku, ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jest to zawód powołany z myślą o odmiennych od pracownika socjalnego czy kuratora sądowego zadaniach, funkcjach i kompetencjach.

Asystenci udzielają pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi, motywują członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, udzielają pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej, motywują do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych, udzielają wsparcia dzieciom poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych, podejmują działania interwencyjne i zaradcze w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin, prowadzą indywidualne konsultacje wychowawcze dla rodziców i dzieci.

Do zadań asystenta rodziny należy także: realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2019 r. poz. 473 i 1818), dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną, sporządzanie opinii o rodzinie i jej członkach, współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny, współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a zespół interdyscyplinarny ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218) lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu zatrudnionych jest 4 asystentów rodziny, wypełniających swoje obowiązki w formie zadaniowej. Każdy z zatrudnionych asystentów posiada wyższe wykształcenie z zakresu pedagogiki lub pracy socjalnej oraz studia podyplomowe rozwijające doskonalenie warsztatu pracy. Asystenci rodziny regularnie podnoszą swoje kwalifikacje poprzez liczne szkolenia, udział w konferencjach i warsztatach.

Asystent rodziny zajmuje się, niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie wsparciem, pomocą i bezpośrednią pracą z rodziną. Głównym celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie, a przede wszystkim nie dopuszczenie do izolacji dzieci ze środowiska rodzinnego. Asystent towarzyszy rodzicom we wprowadzeniu zmian w ich myśleniu, zachowaniu i otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci.

Najczęściej występujące problemy w rodzinach objętych wsparciem asystenta to:

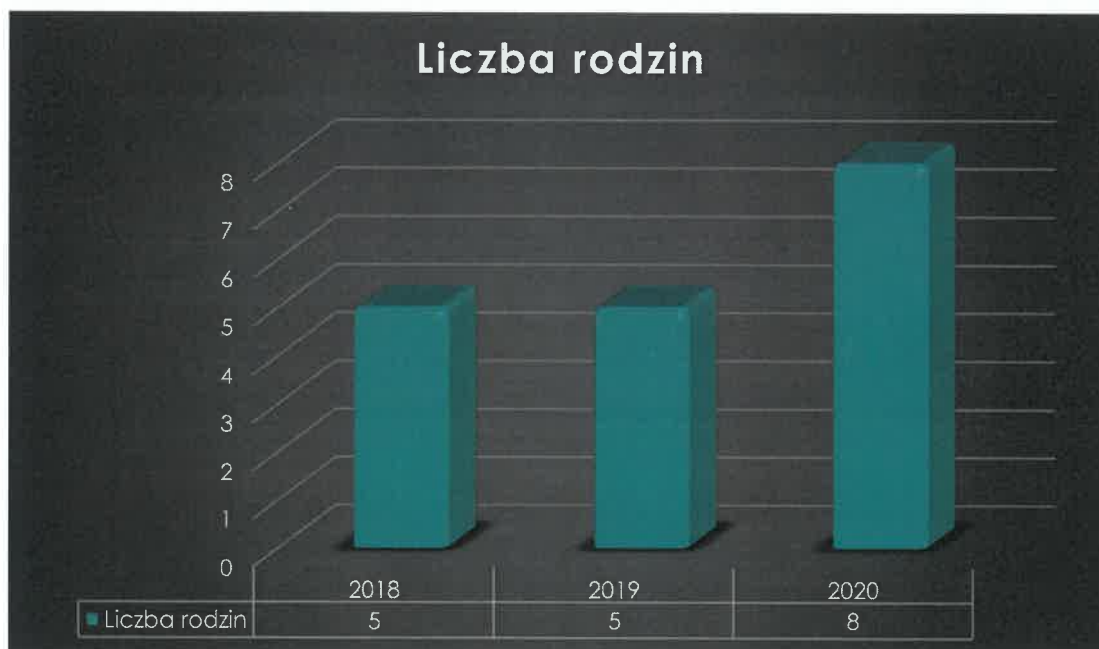
- trudności wychowawcze,
- nałóg rodzica,
- przemoc w rodzinie,
- bezrobocie,
- ogólna niezaradność życiowa,
- brak umiejętności rozwiązywania problemów,
- trudności szkolne dziecka,
- rodzina niepełna, zmiana partnerów, samotne rodzicielstwo,
- brak umiejętności zarządzania budżetem domowym, liczne zadłużenia,
- niski status materialny, ubóstwo,
- brak umiejętności komunikacyjnych,
- niskie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego,
- demoralizacja dzieci,
- upośledzenie,
- choroba psychiczna,
- wczesne macierzyństwo.

Asystent rodziny kierowany jest do tych rodzin, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia instytucjonalnego. Asystentura ustaje w sytuacji kiedy rodzina uzyska stabilność i samodzielnie, w sposób odpowiedzialny, nabyła gotowość do pełnienia swej roli. Asystent rodziny współpracuje również z rodzicami, których małoletnie dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, a rodzice podjęli starania o powrót dzieci pod ich opiekę. Wsparcie rodziców w tym aspekcie ma na celu nabycie przez nich gotowości do pełnienia odpowiedzialnej roli rodzicielskiej oraz unormowanie sytuacji życiowej rodziny, a tym samym stworzenie właściwych warunków do wychowywania małoletnich dzieci.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w poszczególnych latach

Rok	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny		Liczba dzieci w rodzinie
	samodzielne zgłoszenia	decyzja sądu	
2018	44	11	97
2019	43	5	96
2020	43	6	79

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2018 – 2020, które podjęły starania o powrót dzieci pod ich opiekę

Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane, ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają wielospecjalistycznej współpracy. Z tego względu asystenci rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu w ramach swoich obowiązków współpracują na co dzień z przedstawicielami instytucji wspierających rodzinę m. in. z: pracownikami socjalnymi, psychologami, wychowawcami, pedagogami szkolnymi, kuratorami dla dorosłych i z działu rodzinnego, policjantami, pielęgniarkami środowiskowymi, lekarzami, terapeutami, stowarzyszeniami, pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, koordynatorami pieczy zastępczej, pracownikami placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Asystenci rodziny w ramach pracy z rodziną, która z powodu trudnej sytuacji życiowej przebywa w mieszkaniu chronionym, biorą udział w posiedzeniach Zespołu ds. Mieszkań Chronionych. Wsparcie asystenta opiera się na pomocy rodzinie w realizacji ustalonych działań na rzecz przezwyciężenia trudności życiowych, poprawy i ustabilizowania sytuacji życiowej rodziny.

Od 2018 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu powoływany jest także zespół multiprofesjonalistów, w skład którego wchodzi profesjonalisci różnych dziedzin wspierający konkretną rodzinę. Podczas posiedzenia zespołu analizowane są problemy danej rodziny i wypracowywane są wspólne działania mające na celu poprawę sytuacji w rodzinie. Zespoły powoływane są w zależności od oceny sytuacji rodziny przez asystenta rodziny w porozumieniu z pracownikiem socjalnym.

Asystenci rodziny organizują także szkolenia, spotkania, zajęcia artystyczno – plastyczne, wycieczki, a także włączają się do ogólnopolskich akcji organizowanych przez różnego rodzaju stowarzyszenia.

Liczba rodziców, którzy skorzystali ze wsparcia szkoleniowego zorganizowanego

Rok	Liczba rodziców, którzy uczestniczyli w szkoleniach
2018	9
2019	32
2020	1

Liczba dzieci, które brały udział w zajęciach artystyczno-profilaktycznych, spotkaniach ze specjalistami oraz wycieczce

Rok	Liczba dzieci, które brały udział w zajęciach, akcjach, szkoleniach i wycieczce

2018	57
2019	109
2020	27

Szanse i zagrożenia wsparcia poprzez asystenturę rodziny

Szanse
• Podnoszenie kompetencji i umiejętności zawodowych asystentów rodziny • Elastyczny czas pracy asystenta rodziny dopasowany do potrzeb rodziny • Rozwijanie działań wspierających i edukacyjnych skierowanych do rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej • Umożliwienie rodzinom dostępu do poradnictwa specjalistycznego instytucji działających na rzecz rodziny • Prowadzenie działalności profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców • Zapewnienie poradnictwa rodzinnego i wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo - wychowawcze • Nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych • Budowanie prawidłowych relacji w rodzinie i wsparcie jej członków w wypełnianiu ról społecznych.

Zagrożenia
• Zmienność przepisów prawa dotyczącego polityki społecznej • Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego • Stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych • Brak motywacji rodziny do współpracy • Zbyt mała oferta zajęć rozwijających umiejętności psychospołeczne osób z zaburzeniami psychicznymi z rodzin dysfunkcyjnych • Niewystarczający przepływ informacji pomiędzy instytucjami pomocowymi. • Mało interesujące formy profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży.

3.4 PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO

Placówki wsparcia dziennego są jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny, w zakresie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W pracy z dzieckiem współpracują z rodzicami, opiekunami, placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. Uczestnictwo dzieci w zajęciach jest nieodpłatne i dobrowolne, chyba że dziecko zostanie skierowane do placówki przez sąd.

Formy placówek wsparcia dziennego

Placówki wsparcia dziennego mogą być prowadzone w formie:

- specjalistycznej – organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne, realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- opiekuńczej – zapewnia opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,
- pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę – realizuje działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w połączonych formach.

Poprzez uczestnictwo dziecka w placówce, otrzymuje ono wsparcie w prawidłowym rozwoju, nabywa umiejętności pokonywania codziennych trudności, niweluje deficyty w nauce, uczy się poprzez zabawę.

Placówki wsparcia dziennego działają pod różnymi nazwami: świetlice środowiskowe, ogniska wychowawcze, kluby, świetlice socjoterapeutyczne. Działalność tego typu placówek reguluje Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jednym z założeń tej ustawy jest stworzenie systemu pomocy rodzinom, które przeżywają kryzys. Ustawa stanowi, że „w celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego”. Placówki wsparcia dziennego organizują rozmaite zajęcia np. sportowe, rekreacyjne, kulturalne, pomagają w nauce, rozwijają zainteresowania.

Na terenie Tarnobrzega, w 2020 roku, funkcjonowało sześć placówek wsparcia dziennego, w tym trzy prowadzone były w formie opiekuńczej, a trzy w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę. Ogólna liczba miejsc przewidzianych dla dzieci wynosiła 110, a przeciętna liczba umieszczonych dzieci w pierwszej połowie 2020 roku wyniosła 40. Dwa środowiskowe ogniska wychowawcze dla dzieci i młodzieży prowadzi Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, a po jednym: Caritas Diecezji Sandomierskiej, ZHP –Hufiec Tarnobrzeg - Harcówka –Harcerska świetlica socjoterapeutyczna.

3.5 CELE PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

Celem głównym jest:

Skuteczne wspieranie rodzin w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo-wychowawczej, a także praca z rodzicami biologicznymi dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej, ukierunkowana na powrót dzieci do rodziny biologicznej.

Cel szczegółowy 1: Edukowanie i wczesne interweniowanie w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych			
Lp.	Zadanie	Podmiot realizujący	Wskaźnik/miernik
1	Rozpoznawanie i ocena zagrożeń dobra dziecka, wzmocnienie roli i funkcji rodziny	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie / Punkt Interwencji Kryzysowej / placówki oświatowe na terenie gminy / Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Liczba rodzin
2	Udzielanie poradnictwa i mobilizowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie / Punkt Interwencji Kryzysowej / Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna / placówki oświatowe	Liczba osób; Liczba konsultacji z podziałem na rodzaj udzielonego wsparcia;
3	Prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej umacnianiu rodziców w wypełnianiu przez nich funkcji rodzicielskich	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie / placówki oświatowe / Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Liczba zorganizowanych spotkań; Liczba osób
4	Prowadzenie działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie / Punkt Interwencji Kryzysowej / Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna / placówki oświatowe / Komenda Miejska Policji	Liczba rodzin;
5	Organizowanie szkoleń i spotkań w ramach „Szkoły dla Rodziców”	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie //	Liczba rodzin;

grup wsparcia oraz grup edukacyjnych w celu podniesienia kompetencji wychowawczych i opiekuńczych rodzin dysfunkcyjnych	Komenda Miejska Policji	Liczba spotkań;

Cel szczegółowy 2: Rozwijanie środowiskowych form pomocy rodzinie			
Lp.	Zadanie	Podmiot realizujący	Wskaźnik/miernik
1	Organizowanie różnorodnych zajęć i imprez okolicznościowych dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie / Punkt Interwencji Kryzysowej / placówki oświatowe na terenie gminy / Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna / ośrodki wsparcia dziennego / organizacje pozarządowe	Liczba zajęć / liczba osób
2	Warsztaty edukacyjne adresowane do dzieci i młodzieży	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie / Punkt Interwencji Kryzysowej / placówki oświatowe na terenie gminy / Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna / ośrodki wsparcia dziennego	Liczba warsztatów; Liczba osób;
3	Działania środowiskowe kierowane do społeczności lokalnej, w tym inicjatywy integracyjne dla rodzin z dziećmi obejmujące edukację społeczną i obywatelską (np. spotkania, działania edukacyjne, kulturalne, sportowe, ekologiczne czy turystyczne)	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie / Placówki oświatowe / Tarnobrzeski Dom Kultury / Ośrodek Sportu i Rekreacji / Miejska Biblioteka Publiczna / Regionalne Centrum Promocji Obszaru Natura 2000 Tarnobrzeska Dolina Wisły / ośrodki wsparcia dziennego /	Ilość wydarzeń; Ilość osób;

		organizacje pozarządowe	

Cel szczegółowy 3: Prowadzenie działań zmierzających do wzmocnienia rodzin i ograniczenia wykluczenia społecznego

Lp.	Zadanie	Podmiot realizujący	Wskaźnik/miernik
1	Organizacja usługi asystenta rodziny, w tym realizacja założeń ustaw – „Za życiem”, „Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba rodzin / osób
2	Wsparcie materialne rodzin, w tym zapewnienie dożywiania dzieci i młodzieży	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba rodzin
3	Organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży w czasie wolnym z rodzin wymagających wsparcia	ośrodki wsparcia dziennego / Organizacje pozarządowe	Liczba osób; Liczba wydarzeń
4	Prowadzenie działań z zakresu aktywizacji zawodowej i integracji społecznej osób bezrobotnych i wykluczonych społecznie	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie / Powiatowy Urząd Pracy w Tarnobrzegu / organizacje pozarządowe	Liczba osób
5	Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie / organizacje pozarządowe	Liczba rodzin / liczba dzieci
6	Prowadzenie pogłębionej pracy socjalnej z rodzicami biologicznymi celem umożliwienia powrotu dziecka do rodziny	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba rodzin / osób

Cel szczegółowy 4: Doskonalenie kadr pracujących z rodzinami naturalnymi i biologicznymi, wymagającymi wsparcia

Lp.	Zadanie	Podmiot realizujący	Wskaźnik/miernik
1	Organizowanie szkoleń oraz dofinansowania do doskonalenia zawodowego pracowników socjalnych, asystentów rodziny, psychologów	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba spotkań / liczba osób
2	Zapewnienie wsparcia dla kadr pracujących z rodzinami w postaci konsultacji oraz supervizji	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba spotkań / liczba osób

4. ROZWÓJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W TARNOBRZEGU NA LATA 2021 – 2023

Pieczka zastępcza jest opieką, jaką sprawuje się nad dzieckiem rodziców, którzy nie są w stanie zapewnić mu opieki osobiście. Najczęściej wynika to z dysfunkcji rodziny, przejściowych lub ciągłych trudności, jakie przeżywa rodzina. Dziecko, którego potrzeby bytowe i emocjonalne nie mogą zostać zaspokojone w rodzinie, obejmowane jest opieką zastępczą. Pieczka zastępcza ma na celu nie tylko pomoc samemu dziecku, ale pośrednio również pomoc rodzinie w przywróceniu jej zdolności do opieki i wychowania dziecka.

System pieczy zastępczej to niezwykle złożony i kompleksowy zespół instytucji, placówek i działań, które mają na celu pomoc dziecku i jego rodzinie. Funkcje te pełnią domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne, a także placówki wsparcia dziennego czy organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.

Na terenie miasta Tarnobrzega istnieją następujące formy pieczy zastępczej:

- 1) rodzinna pieczka zastępcza, czyli rodziny zastępcze:
 - a) spokrewnione,
 - b) niezawodowe,
 - c) zawodowe.
- 2) instytucjonalna pieczka zastępcza
 - a) placówka opiekuńczo-wychowawcza prowadzona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Dom Dziecka,
 - b) placówka opiekuńczo-wychowawcza Rodziny Dom Dziecka.

Najważniejszym celem powyższych form pieczy zastępczej na najbliższe lata dla organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, czyli Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, jest zapewnienie dziecku:

- organizacji opieki dla dziecka do momentu powrotu w środowisko rodzinne (współpraca asystenta rodziny i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w celu powrotu dziecka do rodziców biologicznych),
- realizacji pracy z rodziną i dzieckiem w taki sposób, aby zapewnić dziecku możliwość przysposobienia (współpraca z ośrodkiem adopcyjnym),
- realizacja planu pracy z rodziną i dzieckiem w celu zapewnienia mu trwałego przebywania w pieczy zastępczej ze względu na brak możliwości powrotu w środowisko rodzinne (praca koordynatora z rodziną i dzieckiem w pieczy zastępczej).

4.1 RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

W sytuacjach kryzysowych, gdy rodzina nie jest w stanie poradzić sobie z problemami, nie może, nie potrafi, bądź nie chce zajmować się dzieckiem, zachodzi konieczność udzielenia pomocy, wsparcia zewnętrznego bądź interwencji. W takiej sytuacji, w myśl konstytucyjnej zasady pomocniczości, dziecko ma prawo do pomocy, w tym do pieczy zastępczej. „Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych”, tak stanowi Konstytucja RP (art. 72 ust. 2).

Na terenie miasta Tarnobrzega organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. W Ośrodku jest powołany zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej, który organizuje opiekę dla rodzin zastępczych oraz dzieci umieszczonych w tych rodzinach z terenu miasta. Zadania organizatora są ściśle określone ustawą.

Zgodnie z obowiązującymi standardami organizator zatrudnia dwóch koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy swoimi działaniami i wsparciem obejmują tarnobrzeszkie rodziny zastępcze. Współpraca koordynatora z rodziną odbywa się zazwyczaj w środowisku rodziny zastępczej. Zgodnie z art. 77 ust. 4 „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej nie może mieć pod opieką łącznie więcej niż 15 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka”.

Dane rodzin objętych opieką koordynatora znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela nr: Liczba rodzin zastępczych w latach 2018-2020

Lp.	TYP RODZIN	LICZBA RODZIN ZASTĘPCZYCH		
		2018	2019	2020
1.	Spokrewnione	26	24	21
2.	Niezawodowe	6	5	4
3.	Zawodowe	1	1	1
	OGÓLEM	33	30	26

Koordynatorzy pracując w środowisku swoim wsparciem obejmują przede wszystkim umieszczone w pieczy zastępczej dzieci. W toku prowadzonej pracy z rodziną, co sześć miesięcy, sporządzany jest plan pomocy dziecku, który aktualizowany jest na bieżąco oraz zgodnie ze zmieniającą się sytuacją rodziny.

Dane dotyczące liczby dzieci objętych opieką koordynatora znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela nr: Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w latach 2018-2020

Lp.	TYP RODZIN	LICZBA DZIECI W RODZINACH ZASTĘPCZYCH		
		2018	2019	2020
1.	Spokrewnione	33	31	27
2.	Niezawodowe	8	7	6
3.	Zawodowe	3	3	4
OGÓŁEM		44	41	37

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej realizuje wszelkie założenia ustawowe:

1. pozyskuje kandydatów na rodziców zastępczych, ocenia rękojmię sprawowania opieki, dokonuje szkoleń tych kandydatów, jak również wydaje zaświadczenia o ukończeniu szkolenia,
2. dokonuje oceny sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej, oceny rodziny zastępczej oraz powołuje zespoły do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka,
3. prowadzi Grupy Wsparcia i Szkołę Rodzica dla istniejących już rodzin zastępczych,
4. obejmuje rodziny zastępcze opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej,
5. organizuje poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne,
6. zapewnia rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkolenia mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby,
7. przeprowadza badania pedagogiczne i psychologiczne zgodnie z art. 42,
8. współpracuje z szeregiem instytucji na rzecz i dla dobra dziecka (poradnie, szkoły, sądy, ośrodki adopcyjne, ościennie ośrodki pomocy społecznej, PCPR)
9. integruje rodziny, wspiera w kryzysie, pomaga w rozwiązywaniu problemów oraz monitoruje ich sytuację na bieżąco.

Analiza SWOT dla rodzinnej pieczy zastępczej

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Wykwalifikowana i doświadczona kadra MOPR, • Współpraca z jednostkami i instytucjami zajmującymi się opieką nad dzieckiem, • Wspieranie rodzin opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie miasta, • Organizacja szkoleń i wsparcia dla rodzin już istniejących, • Możliwości opierania się na pozarządowych instytucjach wspierających (stowarzyszenia, darczyńcy, wolontariusze),	• Brak kandydatów na rodziny zastępcze, • Brak wymiany doświadczeń pomiędzy rodzinami, • Negatywna opinia na temat rodzin zastępczych jako tych, dla których czynnikiem motywującym do bycia rodziną zastępczą są pieniądze,
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Pozyskiwanie środków finansowych na rzecz rozwoju pieczy zastępczej ze źródeł zewnętrznych (projekty), • Zatrudnienie specjalistów do pracy z rodzinami w formie organizowanych szkoleń, • Współpraca z instytucjami na rzecz dziecka i rodziny, • Współpraca na rzecz rodziny zespołowo: psycholog, prawnik, pedagodzy, psychoterapeuci,	• Zubożenie i rozwarstwienie społeczeństwa, • Niskie wynagrodzenie za sprawowanie funkcji rodziny zastępczej zawodowej oraz brak odpowiednich kwalifikacji dla rodzin chętnych pełnić tę funkcje • Podeszły wiek rodziców zastępczych z rodzin spokrewnionych jako zbyt duża różnica pokoleniowa, • Brak współpracy ze strony rodziców zastępczych posiadających problemy z podopiecznymi i ukrywanie przez nich problemów

4.2 INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

Na terenie miasta Tarnobrzega funkcjonują dwie placówki opiekuńczo – wychowawcze:

- **Dom Dziecka Stowarzyszenia Przyjaciół Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej w Tarnobrzegu**, ul. Św. Barbary 1. Placówka typu socjalizacyjnego z liczbą miejsc: 14
- **Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinny Dom Dziecka w Tarnobrzegu**, ul. Słoneczna 17. Placówka typu rodzinnego z liczbą miejsc: 8

Zgodnie z art. 196 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2020 poz. 821) Średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym stanowi kwota rocznych wydatków przeznaczonych na działalność tej placówki lub ośrodka wynikająca z utrzymania dzieci z poprzedniego roku kalendarzowego, bez wydatków inwestycyjnych, powiększona o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzielona przez liczbę miejsc w placówce lub ośrodku, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby dzieci w poszczególnych miesiącach poprzedniego roku kalendarzowego. Ustalając średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, nie uwzględnia się dodatku, o którym mowa w art. 113a dodatek na dziecko umieszczone w placówce lub w ośrodku, oraz dodatku do zryczałtowanej kwoty, o którym mowa w art. 115 wysokość środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego ust. 2a.

W chwili opracowywania niniejszego Programu, tj. w 2020 roku, koszt utrzymania dziecka w placówce wynosił:

- Dom Dziecka Stowarzyszenia Przyjaciół Placówki Opiekuńczo Wychowawczej – 3 630,88 zł;
- Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Rodzinny Dom Dziecka - 2 418,89 zł

Dom Dziecka Stowarzyszenia Przyjaciół Placówki Opiekuńczo Wychowawczej

Dom Dziecka SPPOW został utworzony zgodnie z przepisami Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Rozporządzeniem Ministra Pracy Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej i spełnia wszystkie standardy wychowania i opieki narzucone przez w/w przepisy prawa. Dzieci, do domu Dziecka kieruje Prezydent Miasta Tarnobrzega na podstawie decyzji Sądu Rodzinnego. Dom

Dziecka prowadzony jest przez Stowarzyszenie, jako zadanie zlecone przez Miasto Tarnobrzeg na prawach powiatu.

Dom Dziecka znajduje się na parterze budynku Internatu Zespołu Szkół Nr 3 w Tarnobrzegu. W Domu Dziecka może przebywać maksymalnie 14 dzieci. W budynku znajdują się sypialnie, łazienki, kuchnia, pokoje wypoczynku i pomieszczenia administracyjne oraz magazynowe. W placówce prowadzone są zajęcia opiekuńcze, wychowawcze i dydaktyczne zgodnie z odpowiednimi przepisami.

Opiekę pedagogiczną sprawują wychowawcy i pedagog. Wychowankowie Domu Dziecka uczęszczają do szkół na terenie Tarnobrzega.

Placówka:

- zapewnia dzieciom całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja ich niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne;
- realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku;
- umożliwi kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej;
- podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny;
- zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych;
- obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi;
- zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

Placówka typu socjalizacyjnego z liczbą miejsc: 14

Liczba dzieci w Domu Dziecka SPPOW w latach 2018 - 2020

Rok	2018	2019	2020
Liczba dzieci	11	13	14

Liczba dzieci, które opuściły Dom Dziecka SPPOW w latach 2018 – 2020

Rok	2018	2019	2020
Powrót do rodziny biologicznej	2	1	1
Adopcja	0	0	0
Usamodzielnienie	0	0	0

Opuszczenie placówki ze względu na osiągnięcie pełnoletności i niekontynuowanie nauki	2	0	0
RAZEM	4	1	1

Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Rodzinny Dom Dziecka w Tarnobrzegu

Placówka istnieje od 2001r. Jest placówką typu rodzinnego zapewniającą dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki rodziców całodobową opiekę i wychowanie w warunkach zbliżonych do domu rodzinnego oraz opiekę, do czasu powrotu dziecka do rodziny, umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej lub jego usamodzielnienia się.

Zadania placówki rodzinnej:

1. stworzenie dzieciom warunków rozwoju fizycznego, psychicznego i poznawczego,
2. poszanowanie podmiotowości dziecka,
3. zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa,
4. dbałość o poszanowanie i podtrzymywanie związków emocjonalnych dziecka z rodzicami, rodzeństwem i innymi osobami zarówno spoza placówki, jak i przebywającymi w placówce,
5. uczenie poszanowania tradycji, ciągłości kulturowej,
6. uczenie planowania i organizowania codziennych zajęć stosownie do wieku dziecka,
7. uczenie organizowania czasu wolnego, w tym uczestniczenia w zajęcia kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych,
8. kształtowanie u dzieci nawyków i uczenie zachowań prozdrowotnych, przygotowanie dzieci do podejmowania odpowiedzialności za własne postępowanie oraz uczenie samodzielności w życiu,
9. wyrównywanie deficytów rozwojowych dzieci,
10. uzgadnianie istotnych osobistych i bezpośrednich kontaktów z rodzicami oraz innymi osobami bliskimi, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał lub ograniczył ich prawo do osobistych kontaktów z dzieckiem,
11. organizacja wypoczynku w czasie wakacji i ferii.

W placówce dzieci mają zapewnione właściwe warunki bytowe, uczęszczają na zajęcia dodatkowe. Niepełnosprawne dzieci objęte są rehabilitacją, a najmłodsze wczesnym wspomaganie rozwoju. Placówka zgodnie z zapisem ustawy o pomocy rodzinie i pieczy zastępczej współpracuje z rodzinami naturalnymi swoich wychowanków, Sądem Rodzinnym, MOPR-em, PCPR-em. Obsługę finansowo księgową zapewnia SCUW. W placówce zatrudnione są 2 osoby – małżeństwo z wieloletnim doświadczeniem w opiece i wychowywaniu dzieci w pieczy zastępczej. Osoby te posiadają właściwe wykształcenie, kwalifikacje poszerzane każdego roku poprzez udział w kursach, szkoleniach, konferencjach.

Liczba miejsc w placówce: 8

Liczba dzieci w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Rodzinny Dom Dziecka w latach 2018 - 2020

Rok	2018	2019	2020
Liczba dzieci	7	9	8

Liczba dzieci, które opuściły Placówkę Opiekuńczo – Wychowawczą Rodzinny Dom Dziecka w latach 2018 – 2020

Rok	2018	2019	2020
Powrót do rodziny biologicznej	0	0	0
Adopcja	0	0	0
Usamodzielnienie	1	1	1
Opuszczenie placówki ze względu na osiągnięcie pełnoletności i niekontynuowanie nauki	0	0	0
RAZEM	1	1	1

4.3 USAMODZIELNIANIE WYCHOWANKÓW RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Osobom pełnoletnim opuszczającym formy pieczy zastępczej: rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne przyznaje się pomoc pieniężną na:

- 1) kontynuowanie nauki,
- 2) usamodzielnienie,
- 3) zagospodarowanie,

oraz udziela się pomocy w uzyskaniu:

- 1) odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- 2) zatrudnienia.

Warunkiem przyznania wymienionych form pomocy jest posiadanie zatwierdzonego przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie indywidualnego programu usamodzielnienia, opracowanego przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem procesu usamodzielnienia.

Zasady przyznawania pomocy pieniężnej usamodzielnianym wychowankom opuszczającym formy pieczy zastępczej są ściśle określone przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W myśl w/w ustawy pomoc na kontynuowanie nauki udziela się osobom usamodzielnianym, kontynuującym naukę, bez względu na ich status materialny. Pomoc udzielana jest co miesiąc, przez okres nauki, nie dłużej jednak niż do czasu ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25-roku życia. Obecnie z tej formy pomocy korzystają 4 osoby usamodzielniane, które opuściły rodziny zastępcze i 5 osób, które po ukończeniu pełnoletności opuściły placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Natomiast pomoc pieniężna na zagospodarowanie i na usamodzielnienie udzielana jest jednorazowo, na wniosek osoby usamodzielnianej, której miesięczny dochód nie przewyższa kwoty 1.200,00 zł. Te formy pomocy przysługują osobą usamodzielnianym przed ukończeniem 26 roku życia.

Osoby usamodzielniane, które po osiągnięciu pełnoletności opuściły rodziny zastępcze lub placówki opiekuńczo - wychowawcze w latach 2018 – 2020 zostały objęte pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem.

Usamodzielnianie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze latach 2018 – 2020

TYP POMOCY	Liczba Osób Usamodzielnianych		
	2018	2019	2020

Pomoc na kontynuowanie nauki	17	19	14
Pomoc na zagospodarowanie	3	6	3
Pomoc na usamodzielnienie	5	0	3
Pobyt w mieszkaniu chronionym	3	3	3

Usamodzielniani wychowankowie instytucjonalnej pieczy zastępczej nie mogą liczyć na żadną pomoc ze strony swojej rodziny naturalnej. Wsparciem dla tych osób jest opiekun usamodzielnienia, który wspólnie z osobą usamodzielnianą opracowuje program usamodzielnienia, uwzględniający wszystkie kierunki aktywności życiowej osób usamodzielnianych i stanowiący kontrakt w sprawie pomocy pieniężnej i życiowej.

Największą trudność w udzielaniu pomocy usamodzielnianym wychowankom stanowi pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w uzyskaniu zatrudnienia. Osoby te cechują się niechęcią do zmian w swoim życiu, niejednokrotnie zbyt niską motywacją do zdobywania wykształcenia, dlatego też pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie starają się motywować osoby usamodzielniane do jak najdłuższego kontynuowania nauki i zdobywania dodatkowych kwalifikacji i kursów zawodowych, tak aby byli odpowiednio przygotowani (zawodowo) do samodzielnego życia. Szczególnie dotyczy to dzieci opuszczających instytucjonalne formy opieki tj. placówki opiekuńczo-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze. Osoby te w sporadycznych przypadkach podejmują studia wyższe i stanowią mniejszość w stosunku do wychowanków opuszczających rodziny zastępcze. Dlatego też celowe jest podejmowanie działań wspierających proces usamodzielnienia, aby mógł on przebiegać w szerszym zakresie, umożliwiającą młodym osobom rozpoczęcie samodzielnego życia.

Wychodząc naprzeciw potrzebom młodych ludzi i biorąc pod uwagę, że rynek pracy w Tarnobrzegu jest bardzo ograniczony, należałoby we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy oraz lokalnymi przedsiębiorcami, stworzyć systemowy plan pomocy osobom usamodzielnianym.

Osoby opuszczające rodzinną lub instytucjonalną pieczę zastępczą mają możliwość czasowego pobytu w mieszkaniu chronionym. Na potrzeby osób usamodzielnianych Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu dysponuje dwoma takimi mieszkaniami chronionymi przeznaczonymi dla 5 usamodzielniających się wychowanków. Koszty eksploatacji oraz opłaty czynszowe pokrywane są częściowo ze środków budżetu miasta, a częściowo pokrywają je wychowankowie z własnych środków, reguluje to uchwała miasta Tarnobrzega. Osoby zamieszkujące w mieszkaniu chronionym przygotowywane są do samodzielnego życia, kontynuują naukę, dorywczo pracują, starają się o przydział mieszkania z zasobów gminy.

4.4 CELE PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Celem głównym rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej jest:

Zapewnienie kompleksowej opieki dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej

CEL SZCZEGÓŁOWY: Organizacja rodzinnej pieczy zastępczej na terenie miasta			
Lp.	Kierunki działań / sposoby realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik / miernik
1	Szkolenie i kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziców zastępczych	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba osób; Liczba zrealizowanych szkoleń
2	Objęcie rodziny zastępczej wsparciem koordynatora	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba rodzin; Liczba dzieci
3	Współpraca z innymi instytucjami na rzecz rodziny i dziecka	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie / Placówki oświatowe / Kuratorzy / Sąd / Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	Liczba podjętych działań
4	Pomoc w podnoszeniu kwalifikacji i kompetencji przez rodziny zastępcze poprzez zorganizowane szkolenia	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie / Terapeuci / Psycholodzy	Liczba osób; Liczba szkoleń
5	Wzajemna integracja rodzin i wspieranie się w ramach istniejących już form: Grupa Wsparcia, Szkoła Rodzica	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba spotkań, Liczba osób

CEL SZCZEGÓŁOWY: Zabezpieczenie dziecka w rodzinie zastępczej			
Lp.	Kierunki działań / sposoby realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik / miernik
1	Opracowywanie i realizacja planów pomocy dziecku	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba planów
2	Zwiększenie liczby rodzin zastępczych	Miejski Ośrodek	Liczba kontaktujących się z MOPR kandydatów

		Pomocy Rodzinie	zainteresowanych rodzicielstwem zastępczym. Liczba przeprowadzonych procedur kwalifikacyjnych. Liczba nowych rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych.
3	Organizacja form spędzania czasu wolnego	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie / organizacje pozarządowe	Liczba dzieci; Liczba inicjatyw
4	Zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie / Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	Liczba dzieci; Liczba porad
5	Praca z dzieckiem pod kątem bezpiecznych kontaktów z rodzicami biologicznymi	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba dzieci, Liczba podjętych kontaktów
6	Integracja środowiska rodzin zastępczych poprzez organizację wydarzeń o różnym charakterze budujących poczucie wspólnoty (np. spotkania świąteczne, Dzień Rodzicielstwa Zastępczego)	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba wydarzeń; Liczba osób
7	Organizowanie pomocy wolontariuszy	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie / organizacje pozarządowe	Liczba rodzin objętych pomocą wolontariuszy

CEL SZCZEGÓŁOWY: Promowanie idei rodzinnej pieczy zastępczej i pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze

Lp.	Kierunki działań / sposoby realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik / miernik
1	Organizacja corocznego pikniku na rzecz pozyskiwania kandydatów na rodziców zastępczych	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie /Urząd Miasta Tarnobrzega / Partnerzy / organizacje pozarządowe	Liczba publikacji prasowych o tym wydarzeniu w radiu, telewizji na stronach internetowych; Ogólna liczba uczestników biorących udział w wydarzeniu;

			Liczba partnerów, którzy włączyli się w organizację pikniku
2	Prowadzenie strony internetowej	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba publikacji na stronie www
3	Organizacja akcji promocyjnych (m. in. rozdawanie ulotek, rozwieszanie plakatów, spotkania, itp.)	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba podjętych inicjatyw Liczba rozpropagowanych informacji w formie ulotki i plakatu

CEL SZCZEGÓŁOWY: Wspieranie procesu usamodzielniania pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą			
Lp.	Kierunki działań / sposoby realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik / miernik
1	Realizacja Indywidualnych Programów Usamodzielniania	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba realizowanych indywidualnych programów usamodzielniania. Liczba i rodzaj podjętych interwencji (m. in. rozmowy z wychowawcami, szkolnym i pedagogami, pomoc w pozyskaniu mieszkania chronionego, socjalnego)
2	Udzielanie pomocy finansowej	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba osób
3	Udzielanie pomocy psychologicznej (poradnictwo, spotkania terapeutyczne) oraz prawnej	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej i prawnej. Liczba porad psychologicznych prawnych. Liczba spotkań terapeutycznych
4	Prowadzenie mieszkania chronionego dla usamodzielnianych wychowanków, pomoc w wynajęciu mieszkania. Pozyskanie mieszkań socjalnych.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie / Urząd Miasta Tarnobrzega	Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym lub pomocy w wynajęciu mieszkania. Liczba pozyskanych mieszkań w stosunku do liczby oczekujących
5	Pomoc w nabywaniu umiejętności wejścia na rynek pracy.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie /	Liczba osób

		Powiatowy Urząd Pracy w Tarnobrzegu	

Celem głównym rozwoju instytucjonalnej pieczy zastępczej na lata 2021 – 2023 jest:

zapewnienie dzieciom czasowej opieki i wychowania w instytucjonalnej pieczy zastępczej w przypadkach niemożności sprawowania opieki przez rodziców.

CEL SZCZEGÓŁOWY: Osiągnięcie standardów pobytu dzieci w placówce			
- liczba miejsc w placówce typu socjalizacyjnego POW Dom Dziecka - nie więcej niż 14, - liczba miejsc w placówce typu socjalizacyjnego POW Rodzinny Dom Dziecka nie więcej niż 8, - zabezpieczenie miejsc socjalizacyjnych dla tarnobrzeskich dzieci.			
Lp.	Kierunki działań / sposoby realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik / miernik
1	Utrzymanie w placówce standardów opiekuńczo-wychowawczych zgodnych z obowiązującymi przepisami. Zabezpieczenie miejsc dla dzieci z tarnobrzeskich rodzin. Kierowanie do placówki socjalizacyjnej dzieci powyżej 10 roku życia. Kierowanie do placówki typu rodzinnego dzieci w różnym wieku.	Placówka opiekuńczo-wychowawcza - Dom Dziecka / Placówka opiekuńczo-wychowawcza Rodzinny Dom Dziecka	Liczba wychowanków w placówkach w ruchu ciągłym
2	Utrzymanie w placówce standardów opiekuńczo-wychowawczych zgodnych z obowiązującymi przepisami.	Placówka opiekuńczo-wychowawcza - Dom Dziecka / Placówka opiekuńczo-wychowawcza Rodzinny Dom Dziecka	Liczba wychowanków w placówkach w ruchu ciągłym

CEL SZCZEGÓŁOWY: Utrzymanie wysokiego standardu świadczonych usług opiekuńczo-wychowawczych oraz działań wspierających rozwój wychowanków w placówce opiekuńczo-wychowawczej

Lp.	Kierunki działań / sposoby realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik / miernik
1	Wsparcie wychowanków psychologiczne i pedagogiczne	Placówka opiekuńczo-wychowawcza - Dom Dziecka / Placówka opiekuńczo-wychowawcza Rodzinny Dom Dziecka	Liczba i rodzaj działań psychologa/pedagoga
2	Zapewnienie wychowankom wypoczynku letniego i zimowego	Placówka opiekuńczo-wychowawcza - Dom Dziecka / Placówka opiekuńczo-wychowawcza Rodzinny Dom Dziecka	Liczba uczestniczących wychowanków; Liczba i rodzaj wyjazdów/inicjatyw
3	Organizacja inicjatyw wspierających rozwój psycho-społeczny wychowanków (zajęcia z psychologiem, organizacja warsztatów, zajęć, spotkań ze specjalistami, realizacji projektów wspierających rozwój)	Placówka opiekuńczo-wychowawcza - Dom Dziecka / Placówka opiekuńczo-wychowawcza Rodzinny Dom Dziecka	Liczba uczestniczących wychowanków, Liczba inicjatyw

4.5 COROCZNY LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH

Na podstawie art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ustala się **coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych** w poszczególnych latach obowiązywania niniejszego Programu:

Rok	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Limit rodzin zastępczych zawodowych	1	1	2

5. BUDŻET I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Program wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej finansowany jest głównie ze środków własnych Gminy Tarnobrzeg, dotacji Wojewody Podkarpackiego, a także rządowych programów.

Świadczenie wychowawcze (500+) oraz „Dobry start” wypłacane jest podopiecznym przebywającym w pieczy zastępczej w ramach rządowego programu.

Utrzymanie dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych pokrywane jest ze środków własnych Gminy. Częściową odpłatność ponoszą rodzice biologiczni.

Funkcjonowanie placówek opiekuńczo – wychowawczych, a także zawodowej rodziny zastępczej finansowane jest ze środków własnych Gminy Tarnobrzeg. W przypadku umieszczenia w zawodowej rodzinie zastępczej dziecka z innego powiatu, podpisywane jest porozumienie z władzami gminy/powiatu dotyczące pokrycia kosztów utrzymania dziecka.

Wynagrodzenia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz innych pracowników Działu Pieczy Zastępczej i Asysty Rodzinnej, jak i asystentów rodzinnych finansowane jest ze środków własnych Gminy Tarnobrzeg. W przypadku możliwości pozyskania środków zewnętrznych na dofinansowanie kosztów wynagrodzenia, gmina będzie o nie aplikować.

Organizacja dodatkowych inicjatyw mających na celu promocję rodzicielstwa zastępczego, a także integrację i wsparcie rodzin zastępczych z terenu miasta Tarnobrzega finansowane jest ze środków własnych Gminy, a także darowizn przekazanych przez zaprzyjaźnione firmy.

Szkolenia organizowane zarówno dla rodzin zastępczych, jak i rodzin objętych asystenturą finansowane są ze środków własnych Gminy Tarnobrzeg.

Placówki wsparcia dziennego na swoje funkcjonowanie otrzymują dofinansowanie w ramach otwartych konkursów ofert ogłaszanych przez Prezydenta Miasta Tarnobrzega.

6. MONITORING I OCENA EFEKTÓW PROGRAMU

Za realizację Programu odpowiada Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu. Monitoring będzie prowadzony w celu zbierania i analizowania danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach przedmiotowego Programu, we współpracy z placówkami opiekuńczo – wychowawczymi oraz z podmiotami zaangażowanymi w jego realizację, działającymi na rzecz wspierania rodziny i pieczy zastępczej. Cele Programu będą realizowane w formie pracy ciągłej przez cały okres jego obowiązywania.

Do realizacji działań związanych z monitoringiem oraz ewaluacją zostanie powołany zespół ds. monitoringu, w skład którego wejdą pracownicy: Działu Pieczy Zastępczej i Asysty Rodzinnej, Zespołu Pracowników Socjalnych i Pomocy Specjalistycznej, przedstawiciele placówek opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących na terenie miasta Tarnobrzega. Zespół będzie spotykał się minimum raz do roku, celem opracowania narzędzi niezbędnych do prowadzenia monitoringu, zbierania oraz opracowania danych umożliwiających ocenę stopnia osiągnięcia rezultatów, aktualną diagnozę problemów i weryfikację założonych celów. Ponadto zespół zajmie się również ewaluacją Programu, mającą na celu weryfikację skuteczności oraz efektywności działań realizowanych w ramach Programu.

Monitoring realizacji Programu będzie prowadzony na bieżąco, równoległe z wykonywaniem konkretnych zadań. Okres realizacji Programu obejmuje trzy lata, w związku z tym informacje odnośnie realizowanych działań oraz ich efektów będą zamieszczane w rocznych sprawozdaniach z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu. W/w sprawozdanie każdorazowo zostanie przedstawione Prezydentowi Miasta Tarnobrzega, a w dalszej kolejności Radzie Miasta Tarnobrzega, w terminie do 31 marca następnego roku.

7. REALIZATORZY PROGRAMU

Głównym realizatorem Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Tarnobrzegu na lata 2021 – 2023 jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu. Jest to jednostka podległa Prezydentowi Miasta, której działalność nakierowana jest przede wszystkim na wsparcie osób potrzebujących.

W realizację Programu zaangażowane są placówki oświatowe, organizacje pozarządowe. W systemie pomocy dziecku i rodzinie dużą rolę pełni również Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Tarnobrzegu - publiczna placówka oświatowa prowadzona przez Gminę Tarnobrzeg. W Poradni pracują m. in. psycholodzy, pedagodzy, logopedzi, doradca zawodowy.

Jednym z najważniejszych zasobów w systemie wspierania rodziny i rodzinnej pieczy zastępczej jest współpraca z lokalnymi podmiotami. W Tarnobrzegu funkcjonują organizacje pozarządowe, które działają na rzecz dzieci.

8. PODSUMOWANIE

Program wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej na lata 2021-2023 zawiera najważniejsze kierunki, cele i działania podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu. Podstawowym i najważniejszym założeniem programu jest utrzymanie dziecka w stabilnym środowisku rodzinnym jakim jest rodzina biologiczna. W tym celu podejmowane są działania i zadania nakierowane na prace z dzieckiem i dla dziecka, jako formy zabezpieczającej je przed opuszczeniem rodziny biologicznej.

W sytuacjach, w których dziecko nie może przebywać w rodzinie biologicznej, następuje proces jego umieszczenia w instytucjonalnej lub rodzinnej pieczy zastępczej. Jest to forma przejściowa, a więc wszelkie działania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej powinny zmierzać do tego, aby zapewnić dziecku jak najszybszy powrót w stabilne środowisko rodzinne. W przypadku braku takiej możliwości należy nakierować tak działania, aby zapewnić dzieciom pieczę zastępczą w taki sposób, aby jak najbardziej przypominała formę rodzinną. Najbliższym rodzinie rozwiązaniem jest umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub placówkach rodzinnych, takich jak placówki typu rodzinnego, gdzie liczba dzieci jest mała, a sama placówka przypomina formę rodzinną. Jest to najważniejszy i nadrzędny cel, który służy do zabezpieczenia dziecka na czas pobytu poza rodziną biologiczną.

Wsparcie rodzin i dzieci odbywa się jednak nie tylko poprzez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu. Jest to zadanie realizowane m. in. przez placówki oświatowe, jednostki organizacyjne miasta, organizacje kościelne czy pozarządowe i fundacje. Tylko wsparcie wielu podmiotów prowadzone na różnych płaszczyznach może przynieść zamierzone efekty.

Wyniki głosowania

Głosowano w sprawie: uchwała w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Tarnobrzegu na lata 2021 – 2023

ZA: 20, PRZECIW: 0, WSTRZYMUJĘ SIĘ: 0, BRAK GŁOSU: 0, NIEOBECNI: 1

Wyniki imienne:

ZA (20)

Andrzej Biernat , Marian Capała , Teresa Gołębiowska-Piś, Kamil Kalinka , Bożena Kapuściak , Artur Kiper , Dominika Kliza, Monika Łagowska-Cebula , Cezary Mikrut , Łukasz Nowak , Leszek Ogorzałek , Sławomir Partyka , Anna Pekár , Bogusław Potański , Adam Rębisz, Waldemar Stępak, Damian Szwagierczak , Waldemar Szwedo, Włodzimierz Trybuła , Marian Ziolo

NIEOBECNI (1)

Alfred Martyniak

Głosowanie zakończono w dniu: 30 grudnia 2020, o godz. 10:45

Wygenerowano w systemie eSejja.pl | 2020-12-30 12:30:35